

Povodí Labe, státní podnik
Víta Nejedlého 951
Slezské Předměstí
500 03 Hradec Králové

www.pla.cz

Vodohospodářský dispečink
Tel.: 495 088 730, 495 088 720
Fax: 495 088 733
GSM: 606 643 437
GSM: 724 242 083 (vedoucí VHD)

vhd@pla.cz

Informační zpráva č. 14

o situaci na vodních tocích a vodních dílech při výskytu hydrologického sucha v povodí spravovaném státním podnikem Povodí Labe

1) Zpráva vydána dne 8.8. 2018 v 10:00.

2) Hydrologická situace:

Od vydání předchozí zprávy dne 1.8.2018 měly průtoky ve vodních tocích tendenci setrvalou nebo mírně klesající. Srážky v závěru týdne byly minimální a situaci na vodních tocích výrazně neovlivnily. Nejvyšší denní teploty se v nižších a středních polohách pohybovaly v rozmezí 32 – 36 °C, místy, zejména ve středních Čechách, překročily i 37 °C. Na celé řadě stanic ČHMÚ bylo v popisovaném dosaženo teplotních rekordů. Zaznamenali jsme rovněž několik tropických nocí, kdy nejnižší teplota byla 20 °C a více.

K dnešnímu dni jsou průtoky na většině vodních toků v územní působnosti státního podniku Povodí Labe na úrovni 10-30 % dlouhodobých průměrů pro měsíc srpen (vyhodnocováno za hydrologické období 1981 – 2010). Nižší průtoky jsou na přítocích středního Labe a na tocích na Českomoravské vrchovině.

V některých oblastech jsou vodní toky již zcela vyschlé, jedná se převážně o drobné vodní toky. Naopak vyšší průtoky proti přirozenému vodnímu stavu se vyskytují pod vodními nádržemi, které významným způsobem průtoky ve vodních tocích dotují.

Vodnosti na tocích se nejčastěji pohybují na úrovni Q_{330} až Q_{364} . Průtoky o vodnosti Q_{355} a nižší se k dnešnímu dni vyskytují celkem na 70 stanicích ze 120 sledovaných.

Dle aktuální předpovědi ČHMÚ očekáváme v následujících dnech na vodních tocích v našem území průtoky setrvalé nebo zvolna klesající, přičemž setrvalé průtoky budou v úsecích toků pod vodními díly, kde jsou udržovány vyrovnané průtoky dle platných manipulačních rádu.

3) Vodní toky v hlavních profilech:

Vodní tok	Profil	Vodní stav (cm)	Průtok ($m^3 \cdot s^{-1}$)	Hodnota Q_{355} ($m^3 \cdot s^{-1}$)	Hodnota Q_{VM}^* ($m^3 \cdot s^{-1}$)	Tendence
Orlice	Týniště nad Orlicí	40	2,7	3,7	11,0	setrvalý stav
Labe	Přelouč	31	14,2	17	37,0	kolísá
Cidlina	Sány	5	0,09	0,1	1,7	setrvalý stav
Jizera	Bakov nad Jizerou	122	4,0	6,3	19,0	setrvalý stav
Labe	Kostelec nad Labem	384	9	26	78,0	setrvalý stav
Labe	Ústí nad Labem	121	73	98	220	setrvalý stav

*) Q_I až Q_{XII} je dlouhodobý průměrný průtok v aktuálním měsíci vyhodnocovaný za hydrologické období 1981 - 2010

4) Vodní nádrže:

Na všech nádržích probíhají manipulace v souladu se schválenými manipulačními řády. Zaplněnost zásobních prostorů se s výjimkou nádrže Labská, kde se udržuje snížená hladina v důsledku probíhající rekonstrukce výpustných zařízení, pohybuje nejčastěji v rozmezí 65 – 90 %.

Na VD Pařížov na Doubravě se hladina v nádrži udržuje na úrovni stálého nadržení, čímž opět nastala porucha v hospodaření s vodou v nádrži. Velikost odtoku se zde přibližně rovná velikosti přítoku a pohybuje se okolo $0,020 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Celkový objem nadlepšené vody pod nádržemi byl za uplynulý týden 4,012 mil. m^3 (z toho 2,557 mil. m^3 z VD Rozkoš).

Název VD	Vodní tok	Naplněnost		Max. hladina (m n.m.)	Aktuální hladina (m n.m.)	Celkový objem nádrže* (mil. m^3)	Aktuální objem** (mil. m^3)	Přítok ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$)	Odtok ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$)	Odběr ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$)	Změna hladiny (m/týden)	+Zachycení -Dotace (mil. m^3 /týden)
		(mil. m^3)	%									
Labská	Labe	0.756	28	684,62	680.76	1,352	0.807	0.700	0.800	0.000	-0.97	-0.114
Les Království	Labe	1.280	90	315,60	315.18	1,634	1.487	2.120	2.260	0.000	-0.47	-0.164
Rozkoš	Úpa	38.137	83	280,50	279.34	50,76	42.879	0.000	4.100		-0.38	-2.557
Pastviny	D. Orlice	4.178	67	468,60	465.54	7,520	5.483	0.240	0.800		-0.52	-0.318
Hamry	Chrudimka	1.073	89	597,90	597.58	1,339	1.210	0.010	0.090	0.014	-0.12	-0.048
Seč	Chrudimka	9.532	68	486,81	483.73	15,320	10.760	0.200	0.600	0.010	-0.22	-0.288
Křížanovice	Chrudimka	1.523	94	404,10	403.74	2,036	1.931	0.660	0.600	0.100	-0.01	-0.002
Pařížov	Doubrava	0.000	0	314,83	309.30	0,316	0.053	0.019	0.022		0.02	0.001
Vrchlice	Vrchlice	6.233	79	323,80	321.91	8,322	6.667	0.010	0.180	0.150	-0.15	-0.122
Josefův Důl	Kamenice	17.602	92	731,00	729.83	19,653	18.165	0.040	0.300	0.170	-0.14	-0.174
Souš	Černá Desná	3.393	74	766,45	764.53	5,004	3.888	0.065	0.295	0.155	-0.21	-0.126
Mšeno	Mšenský potok	1.195	63	510,00	507.75	1,949	1.241	0.010	0.066		-0.19	-0.053
Harcov	Harcovský potok	0.273	78	370,50	369.55	0,399	0.320	0.010	0.047		-0.33	-0.026
Bedřichov	Černá Nisa	1.299	76	773,48	772.32	1,778	1.339	0.023	0.023	0.000	-0.03	-0.010
Fojtka	Fojtka	0.098	79	389,50	388.90	0,149	0.123	0.024	0.039		-0.18	-0.007
Mlýnice	Albrechtický potok	0.075	81	389,45	388.72	0,114	0.096	0.016	0.023		-0.20	-0.004

*) Celkovým objemem nádrže je součet prostoru stálého nadržení a zásobního prostoru

**) Uváděný aktuální objem nádrže je součet objemu prostoru stálého nadržení a aktuálně naplněného zásobního popř. retenčního prostoru. Je to objem, který může být využit pro zajištění účelů vodního díla, za předpokladu, že by v režimu mimořádné manipulace byla využita voda i z prostoru stálého nadržení.

5) Vodárenské nádrže:

Na vodárenských nádržích ve správě státního podniku Povodí Labe nebyly zaznamenány takové poklesy objemu vody, které by si vynutily omezení provozu vodních děl, resp. omezení povolených odběrů. Zásoba povrchové vody ve vodárenských nádržích je v současné době dostatečná a je možné ji odebírat v požadovaném rozsahu.

- 6) **Důležité informace + popis nejkritičtějších míst (plánované manipulace na významných vodních dílech, narušená stabilita hráze nebo protržení hrází, velké rozlivy, poškození jezů, evakuace apod.):**

Odtok z nádrží a plánované manipulace:

VD Labská	0,80 m ³ .s ⁻¹
VD Les Království	2,00 m ³ .s ⁻¹
VD Rozkoš	4,10 m ³ .s ⁻¹ ,
VD Pastviny	0,80 m ³ .s ⁻¹
VD Seč	0,60 m ³ .s ⁻¹
VD Josefův Důl	0,13 m ³ .s ⁻¹

7) Plavební provoz na LVC:

Zajištěný vodní stav (ZVS) na vodočtu v Ústí nad Labem se od vydání předchozí zprávy dne 1.8. 2018 pohyboval v rozmezí 115 až 130 cm.

ZVS dne 8.8. – 120 cm. Předpověď na 9.8. – 120 cm, setrvalý stav.

Informace o vodních stavech na Labské vodní cestě jsou průběžně zveřejňovány na našich internetových stránkách www.pla.cz v sekci Stav LVC.

8) Různé:

Jakost vody v nádržích

Aktuální hladinové teploty vody jsou na většině nádrží v porovnání s referenčním obdobím zvýšené. Při hodnocení teplotní úrovně v měsíčním období (6.7. – 6.8.) je zřejmé, že s výjimkou nádrže Bedřichov lze toto období považovat za jedno z nejteplejších od roku 1979. Také objemy přítoků v tomto období jsou s výjimkou nádrže Fojtka v Libereckém kraji na nádržích ve správě státního podniku povodí Labe stále jedny z nejnižších nebo vůbec nejnižší od roku 1979 (viz příložené tabulky).

Jakost vody má na většině nádrží stagnující vývoj. Přestože na většině nádrží dochází k poklesu průhlednosti, vývoj koncentrace chlorofylu – a (indikátor výskytu sinic a řas) na polovině nádrží projevuje zlepšující se tendenci. Zlepšení je zaznamenáno zejména na nádržích Fojtka, Mšeno, Les Království, Rozkoš, Pastviny a Seč. S výjimkou horských nádrží je na všech nádržích vytvořena teplotní stratifikace s významným úbytkem kyslíku ve spodních vrstvách. Vzhledem ke stále nízkým průtokům je vývoj jakosti vody většinou příznivě ovlivňován nižším přísunem znečišťujících látek. Na nádržích se stanovenými místy ke koupání je zhoršená jakost vody na Oborském rybníku, na VD Seč a rybníku Sedmihorky je voda nevhodná ke koupání. Zhoršené smyslové vnímání jakosti vody je zaznamenáno na VD Harcov a na rybníku Hluboký u Holic. U ostatních sledovaných nádrží je v tomto období voda vhodná ke koupání. Další informace o jakosti vody v nádržích lze nalézt na portálu VODA (<http://www.pla.cz/portal/jvn/cz/index.htm>).

Úhyny ryb

Letní období s vysokými hodnotami teploty vody, kolísavým režimem hodnot pH a případnými kyslíkovými deficity může být také spojeno s úhyny ryb na rybnících a rybářských revírech. Proto lze na rizikových lokalitách doporučit preventivní měření koncentrace kyslíku, hodnoty pH a teploty vody. Pokud to podmínky umožňují a hodnoty uvedených parametrů se blíží krizovým mezím, je vhodná také instalace aerátorů. Nepřirozené chování ryb nebo dokonce úhyny však často nemusí být způsobeny pouze nevhodnou jakostí vody. Ta může působit pouze jako stresor, který snižuje odolnost ryb vůči infekčním nebo invazním onemocněním, které jsou následně skutečnou příčinou nežádoucích situací na rybníku (revíru). Z těchto důvodů je pro řešení takových případů zcela nezbytná také spolupráce s veterinárním lékařem a včasné zajištění vzorků ryb. K veterinárnímu vyšetření mohou

být použity pouze hynoucí, nebo čerstvě uhynulé ryby. Kadávery ve stádiu rozkladu již nelze vyšetřit. Současně je doporučeno se vzorky ryb dodat veterinárnímu lékaři i vhodně odebrané vzorky vody. V případě významného úhynu ryb je nutná jejich nezávadná likvidace. Likvidace uhynulých ryb je povinností subjektu, který provádí chov ryb. Dle zákona č. 99/2004 Sb. v platném znění (Zákon o rybářství) je subjektem provádějícím chov ryb rybníkář nebo uživatel rybářského revíru.

Objem přítoku do nádrže (mil. m³) v období 6.7. - 6.8.					
Procenta udávají, kolik historických pozorování je větších než aktuální objem přítoku za dané období					
Nádrž	Objem přítoku	%	Nádrž	Objem přítoku	%
FOJTKA	0,1	80	LES KRÁLOVSTVÍ	8,0	83
HARCOV	0,1	98	PASTVINY	1,3	97
MŠENO	0,1	93	KŘÍŽANOVICE	1,7	93
BEDŘICHOV	0,1	98	SEČ	0,6	98
JOSEFŮV DŮL	0,3	94	HAMRY	0,0	95
SOUŠ	0,6	83	PAŘÍŽOV	0,2	98
LABSKÁ	3,1	81	VRCHLICE	0,0	98

LEGENDA	0 - 20 %
20 - 40 %	40 - 60 %
60 - 80 %	80 - 100 %

Teplota vody u hladiny, průhlednost, chlorofyl-a ke dni 6.8.2018			
Trend se stanoví porovnáním s referenčním obdobím 28.7. až 6.8. (chlorofyl-a 6.7. - 6.8.) 2003 - 2017			
Nádrž	Teplota vody [°C]	Průhlednost [cm]	Chlorofyl-a [µg/l]
FOJTKA	24,2	120	26,9
HARCOV	26,0	110	28,1
MŠENO	26,0	230	6,5
BEDŘICHOV	23,9	220	44,4
JOSEFŮV DŮL	22,1	380	4,7
SOUŠ	21,8	170	4,7
LABSKÁ	21,4	100	41,6
LES KRÁLOVSTVÍ	23,8	45	71,7
ROZKOŠ	26,1	140	5,0
PASTVINY	25,2	230	9,1
KŘÍŽANOVICE	24,2	100	66,6
SEČ	25,5	190	40,0
HAMRY	22,0	80	89,7
PAŘÍŽOV	24,6	30	262,8
VRCHLICE	25,8	210	16,2

LEGENDA	teplota vody - pokles	teplota vody - setrvalý stav	teplota vody - vzestup
	průhlednost, chl.- a - zlepšení	průhlednost, chl.- a - setrvalý stav	průhlednost, chl.- a - zhoršení

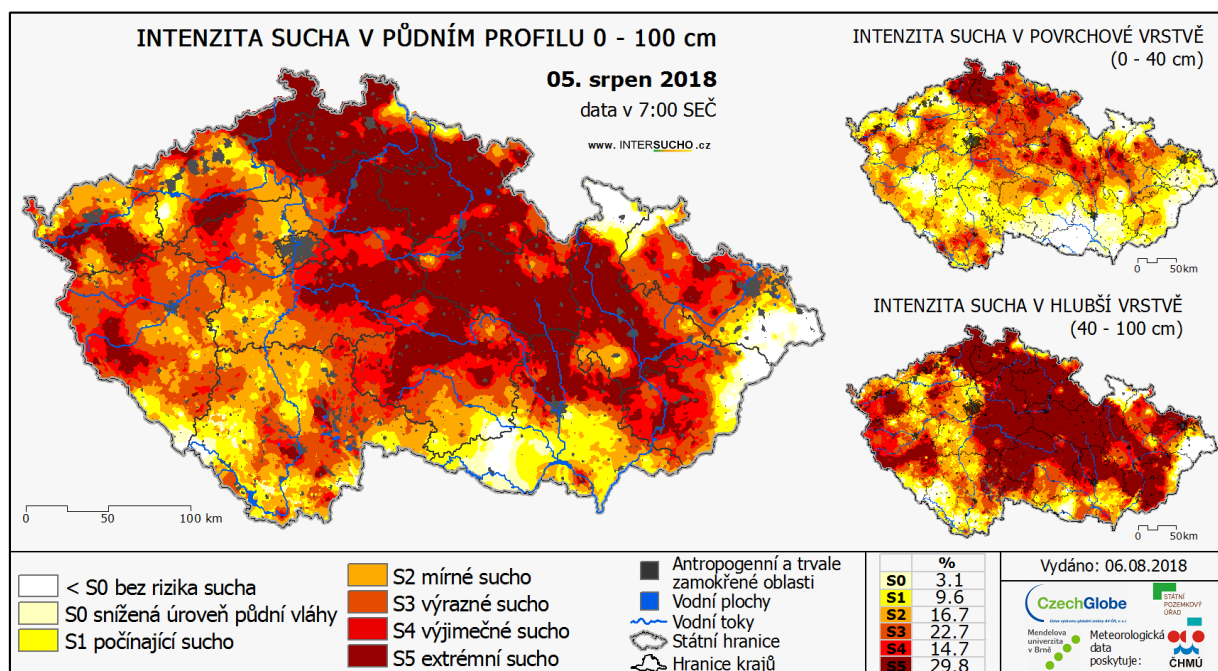
Průměrná teplota vody u hladiny nádrže [°C] v období 6.7. - 6.8.					
Procenta udávají, kolik historických pozorování je větších než aktuální průměrná teplota vody za dané období					
Nádrž	Teplota 2018	%	Nádrž	Teplota 2018	%
FOJTKA	20,1	8	LES KRÁLOVSTVÍ	20,7	20
HARCOV	20,8	13	PASTVINY	21,0	10
MŠENO	21,4	5	SEČ	19,0	8
BEDŘICHOV	17,3	31	VRCHLICE	22,0	15
SOUŠ	18,0	16	ROZKOŠ	21,7	10

LEGENDA	0 - 20 %
20 - 40 %	40 - 60 %
60 - 80 %	80 - 100 %

Stavy hladin podzemních vod v území ve správě státního podniku Povodí Labe

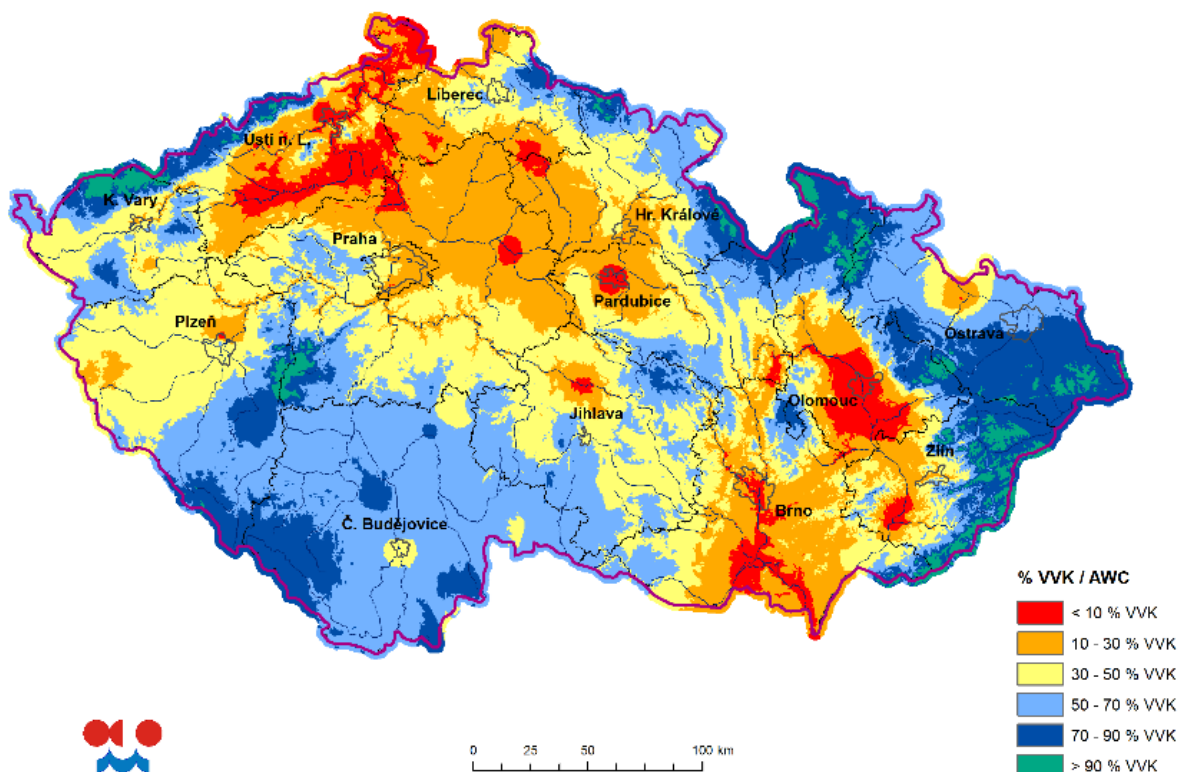
Stav podzemních vod se ve srovnání s předchozím týdnem při porovnání s dlouhodobými hodnotami na křivce překročení v celkovém průměru výrazněji nezměnil a zůstal nadále silně podnormální. Ke zhoršení stavu podzemních vod došlo v povodí Labe od Orlice po Doubravu, Labe od Vltavy po Ohři, k mírnému zlepšení došlo pouze v povodí Jizery. Hladina ve vrtech ve srovnání s předchozím týdnem v celkovém průměru převážně stagnovala, až mírně klesala. V našem správním území bylo v tomto období cca 3 % sledovaných mělkých vrtů mírně podnormálních, cca 33 % sledovaných mělkých vrtů silně podnormálních a cca 60 % sledovaných mělkých vrtů mimořádně podnormálních. Aktuální i dlouhodobé statistické informace k situaci na podzemních vodách a další informace, např. o půdní vlhkosti apod. (monitoring sucha) naleznete na webových stránkách ČHMÚ: <http://portal.chmi.cz/aktualni-situace/sucho#>. Dalším zajímavým informačním kanálem ohledně aktuální situace (stavu sucha) v ČR je portál: <http://www.intersucho.cz/>.

Situace ke dni 5.8.2018

Zdroj dat: http://www.intersucho.cz/userfiles/image/AW_2015/180805AWP_CR.png

Situace ke dni 7.8.2018

Zdroj dat: <http://portal.chmi.cz/aktualni-situace/sucho#>

Možná opatření

V územní působnosti státního podniku Povodí Labe jsou v platnosti následující omezení odběrů povrchových vod:

- MÚ Lanškroun, odbor životního prostředí vydal veřejnou vyhláškou opatření obecné povahy týkající se omezení odběrů povrchových vod. Ve veřejném zájmu zakázal nakládání s povrchovými vodami ze všech vodních toků v povodí Tiché Orlice na území ORP Lanškroun. Tento vydaný zákaz se netýká odběratelů, kteří jsou svou výrobní činností přímo závislí na odběru povrchových vod. Odběratelé jsou zároveň vyzváni k hospodárnému užívání povrchových vod a omezení využívání těchto vod mimo výrobní proces na nutné minimum.
- MÚ Dvůr Králové nad Labem, odbor životního prostředí vydal veřejnou vyhláškou opatření obecné povahy k omezení užívání pitné vody z vodovodu pro veřejnou potřebu obce Kuks v části Kašov. V období od 20. června do 31. srpna je zde zakázáno používat vodu z veřejného vodovodu k zavlažování zahrad, mytí automobilů a napouštění bazénů.
- MÚ Říčany, odbor životního prostředí v tomto týdnu vydal veřejnou vyhláškou opatření obecné povahy k zákazu odběru povrchových vod z vodních toků v celém území ORP Říčany pro účely zalévání hřišť, zahrad a trávníků, napouštění nádrží a bazénů, mytí aut apod.
- MÚ Rychnov nad Kněžnou, odbor výstavby a životního prostředí s účinností od 1. srpna 2018 do odvolání zakazuje z důvodu nízkých průtoků odběr povrchové vody z vodního toku Bělá ve správním obvodu města Solnice, obce Kvasiny, Černíkovice a Skuhrov nad Bělou, a z vodního toku Dlouhá Strouha ve správním obvodu obce Kvasiny a města Solnice. MÚ Rychnov nad Kněžnou dále zakázal se stejnou účinností odběr povrchové vody z vodního toku Kněžná a jeho přítoků (Javornický potok, Lukavický potok a Jahodovský potok) ve správním území obvodu města Rychnov nad Kněžnou, obce Synkov – Slemeno, obcí Lukavice a Javornice.

- MÚ Dobruška, odbor výstavby a životního prostředí, jako příslušný vodoprávní úřad upozornil na dodržování podmínek platných povolení k odběru povrchových vod z **vodního toku Dědiny** ve správním území města Dobruška. Vzhledem k nepříznivým klimatickým podmínkám a minimálnímu průtoku vody v korytě vodního toku Dědiny, upozorňuje oprávněně, že za této situace nelze odběr povrchových vod realizovat.
- MÚ Nymburk, odbor životního prostředí, jako příslušný vodoprávní úřad zakázal v celém správním území ORP Nymburk odběr povrchových vod z vodních toků pro účely mytí aut, zemědělské techniky, zalévání trávníků, napouštění nádrží, koupališť a bazénů.
- MÚ Kostelec nad Orlicí vydal opatření obecné povahy při nedostatku vody, s okamžitou platností a do odvolání zakazuje odběry povrchových vod z vodních toků, náhonů, melioračních zařízení a z vodních nádrží za účelem výroby, závlivky zahrad, trávníků, hřišť, mytí aut, napouštění nádrží a bazénů, a to v celém správním území ORP Kostelec nad Orlicí.
- Vzhledem ke stávajícímu dlouhodobému suchému období a nepříznivé hydrologické situaci na území Kraje Vysočina, s ohledem na závěry pracovní skupiny pro řešení problematiky dlouhodobého sucha zřízené hejtmánem, opětovně vyzval Kraj Vysočina všechny příslušné vodoprávní úřady ke zvýšené kontrolní činnosti a k případnému vydání opatření obecné povahy k zákazu nebo omezení odběrů povrchových popř. i podzemních vod. Dále Kraj Vysočina doporučuje obecním úřadům využití působnosti jim svěřené zákonem o vodách a zákonem o vodovodech a kanalizacích.
- MÚ Mělník, odbor životního prostředí a zemědělství s okamžitou platností do 30.9.2018 zakázal odběr povrchových vod z vodního toku **Košátecký potok**, který je ve správě státního podniku Povodí Labe a z vodních toků Liběchovka a Pšovka, ve správě Povodí Ohře, státní podnik.
- MÚ Polička, jako příslušný vodoprávní úřad, zakazuje do odvolání v celém správním území ORP Polička odběry povrchových vod z vodních toků a nádrží pro účely zalévání zahrádek, zahrad, trávníků, všech sportovišť, napouštění bazénů a mytí motorových vozidel
- Na úseku Středního Labe byly dotčené vodoprávní úřady upozorněny na průtoky v Labi nižší než Q_{355} a na ustanovení schválených manipulačních řádů C.I.I. „Odběry z jezové zdrže, podle nichž je možno omezovat jednotlivé odběry z jezové zdrže“.

Případně další vydaná opatření či zákazy odběrů vod nám nejsou k datu vydání této zprávy známy.

Vzhledem ke zkušenostem s výskytem hydrologického sucha v námi spravovaném území v uplynulých letech, doporučujeme obcím a vodoprávním úřadům, aby před vydáním regulativních opatření podle zákona o vodách projednaly záměr omezení nakládání s vodami s příslušnými odběrateli s případnou účastí Povodí Labe, státní podnik (popř. ČHMÚ, ČÍŽP). Hierarchie omezování odběrů by měla být směřována tak, že odběry pro pitné účely, energetiku, závlahy a zemědělství (v uvedeném pořadí důležitosti) by měly být omezeny až v nejkrajnějším případě. Důraz by měl být opětovně kladen zejména na součinnost a zajištění dostatečné vzájemné informovanosti mezi dotčenými odbornými institucemi a subjekty – pověřenými ministerstvy, státními podniky povodí, ČHMÚ, ČÍŽP, krajskými úřady, příslušnými vodoprávními úřady, obcemi, uživateli vod a také veřejností.

Vhodná je také důsledná kontrola dodržování stanovených minimálních zůstatkových průtoků (MZP) a případných nově vydaných zákazů nakládání s vodami. Neméně důležité je vlastní (terénní) sledování situace na tocích (stavy, průtoky) a podzemních vodách (úrovně hladin, vydatnosti) v rámci své územní působnosti (komunikace s obcemi, místními obyvateli, starosty, vodárenskými společnostmi atd.). Dále také sledování informací o stavech a průtocích na webových stránkách Povodí Labe, státní podnik a Českého hydrometeorologického ústavu.

Povodí Labe, státní podnik uspořádal na základě podnětu MZe v polovině června (14.6.2018) jednání za účelem informovat zainteresované skupiny uživatelů vod zejména ze sektorů vodárenství, zemědělství (závlaháři) a průmyslu o aktuální hydrologické situaci s ohledem na prohlubující se sucho. Na základě tohoto jednání, kterého se účastnili i zástupci krajských úřadů a na základě dalších jednání na krajských úřadech (komise pro „sucho“ ...) a ORP, byly mj. nastaveny mechanismy vzájemné informovanosti a součinnosti mezi všemi dotčenými orgány (správci povodí, vodoprávní

úřady, ČHMÚ apod.) a skupinami významných uživatelů vod zejména např. při projednávání omezení odběrů vod a dalších opatření pro řešení nedostatku vodních zdrojů.

Obecně lze doporučit vodoprávním úřadům, aby zvážily, zda nezakážou odběry povrchové vody na mytí aut, zalévání hřišť, trávníků nebo napouštění bazénů. Současně žádáme, abychom byli vždy a včas informováni o případném vydávání a rušení těchto zákazů. Povodí Labe, státní podnik je připraven v případě potřeby poskytnout odbornou spolupráci a podklady k tomu potřebné.

Zpracoval: Ing. Petra Štulcová – tel.: 495 088 720, vhd@pla.cz.

Další zpráva o hydrologické situaci bude vydána dne 15.8.2018.

Ing. Jiří Petr
vedoucí vodohospodářského dispečinku
tel.: 495088730 nebo 720
e-mail: vhd@pla.cz
internet: www.pla.cz